

kan med Grund siges, at vedkommende Præst er optraadt paa en saadan Maade ligeoverfor Folkekirken, at det vilde være urigtigt og upassende, om man lod ham blive staaende i den Kirke, som han har udtalt sig om saaledes, som han har gjort. Det er ikke mit Dufte at fremkalde yderligere Øtringer angaaende denne Sag, endnu mindre at tale om den Maade, hvorpaa andre Præster kunde have fremtraadt; det vilde blive en meget vidtløftig Historie og kun lidet passende at komme ind paa. Jeg skulde heller ikke have gjort det i dette Tilfælde, naar man ikke havde en fuldstændig Erkjendelse fra den Paagjældende selv af hans urigtige Optraeden, thi derved lettes jo en Sag overordentligt meget, idet egen Tilstaaelse som bekjendt meget hurtigt afgjør alle Sager, og saaledes ogsaa her; vi behøve blot at læse det til Rigsdagen indkomne Andragende for at see — Udtryksformen og Stilen er jo noget subjectiv, og jeg kunde have ønsket den noget anderledes, men derpaa skal jeg ikke indlade mig —, at der deri ligger en fuldstændig Erkjendelse af, at man er traadt op paa en meget feilagtig Maade, har maattet fortryde den brugte Adfærd, nu angreer det og indseer, at det er ikke den Maade, hvorpaa man skal indtage en noget forandret Stilling til Folkekirken, hvis man forresten vil dette, men at det da maa skee under en anden Form og i en anden Toneart. Naar der nu er blevet rettet det Spørgsmaal til Cultusministeren, om han paa Grund af dette Andragende havde skiftet Mening med Hensyn til dette Forhold, saa er det vistnok fuldkommen rigtigt, hvad han erklærede, at det ikke kunde være afgjørende for ham til at komme til en anden Anskuelse end den, han igaar udtalte, og som jeg finder begrundet fra hans Side; men i denne hans Erklæring ligger dog kun dette, at det vilde være antageligt, at Præsten ikke vilde kunne indstilles til kongelig Stadsfæstelse, medmindre der forelaa noget Bestemt, der viste, at han nu indtager en anden Holdning ligeoverfor Folkekirken end den, der utvivlsomt blev lagt for Dagen ved den første Udtrædelse. Saadant kan naturligvis ikke fremgaae af en Skrivelse, et Andragende til Rigsdagen; hvorledes det skal komme frem, er det ikke her Stedet til at

undersøge, men det maa bemærkes, at hvis man i denne Menighed vedblivende vil indtage den Holdning, som man fra Begyndelsen af har indtaget til Folkekirken, vil det ikke billigtvis kunne betragtes som nogen alvorlig Indsigelse mod Loven, at man ikke efter den kunde vente at faae kongelig Stadsfæstelse for den Præst, der indtog en saadan Stilling. Hvis han derimod selv forandrer sin Stilling i saa Henseende, antager jeg ogsaa efter den ærede Ministers Øtringer og overhovedet efter Sagens hele Natur og den Maade, hvorpaa Forholdene have udviklet sig, at der ikke vil kunne være Tvivl om, at man vil kunne naae, hvad der er Gjenstand for dette Andragende.

Jeg troer derfor, og dermed vil jeg slutte, at vi vilde handle meget urigtigt ved at modsætte os en Bestemmelse, som ikke er af anden Beskaffenhed end den her omhandlede, som kun gaaer ud paa Noget, der finder Steb i mange andre Forhold, og altsaa ikke er noget Nyt eller Ukjendt, saa at man altsaa veed, at den Tilstand, der vil fremkomme, er heelt forskjellig fra den, hvor der er Spørgsmaal om Ud nævnelse, navnlig naar man tillige bemærker, at det skeer i Henhold til en Lov, hvis hele Charakter og Motiv er bleven Gjenstand for saa udførlige Forhandlinger som dem, vi her have ført. Vi vilde efter min Anskuelse handle meget urigtigt ved at forkaste en saadan Bestemmelse og derved frembringe det Resultat, hvad jeg har forklaret staaer for mig som aldeles sikkert, at ingen Lov da vilde komme frem i denne Session, og at altsaa, idetmindste indtil næste Rigsdag, Forhold maatte vedblive at bestaae, som man meget stærkt har ønsket at faae ordnede; og der vilde endda efter min Overbeviisning være overveienende Grund til at betvivle, at det skulde lykkes bedre i den nærmeste Fremtid at opnaae, hvad man ønsker. Denne Lov er iøvrigt kommen frem under Forhold, der maae siges at være ualmindelig gunstige. Jeg kan ikke paa nogen Maade slutte mig til den Øtring, der er falden fra den anden Side, at ethvert Forslag, som gaaer ud paa kirkelig Frihed, altid vil finde en velvillig Modtagelse her i Salen, og det vilde ogsaa være for Meget forlangt, at ethvert Forslag i Retning af kirkelig som overhovedet af enhver anden Frihed,